

Obodovska Valentyna, Oliynyk Yaroslav. Contemporary socio-economic characteristics of transboundary cooperation between Ukraine and the Republic of Poland. *Journal of Education, Health and Sport*. 2017;7(4):210-221. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.423165>
<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/4329>

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 1223 (26.01.2017).
1223 Journal of Education, Health and Sport eISSN 2391-8306 7

© The Author (s) 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland

Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License

(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.

Received: 25.02.2017. Revised 12.03.2017. Accepted: 20.03.2017.

СУЧАСНИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РЕСПУБЛІКОЮ ПОЛЬЩА

CONTEMPORARY SOCIO-ECONOMIC CHARACTERISTICS OF TRANSBOUNDARY COOPERATION BETWEEN UKRAINE AND THE REPUBLIC OF POLAND

Ободовська Валентина, аспірант географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Україна

Obodovska Valentyna, postgraduate, geography faculty, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

Олійник Ярослав, академік НАПН України, професор, доктор економічних наук, декан географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Україна

Oliynyk Yaroslav, academician of the NAPS of Ukraine professor, doctor of economy, dean of geographical faculty, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

Анотація. Важливу роль у формуванні міцних та дієвих зовнішньоекономічних зв'язків, регіональної політики та збалансованого соціально-економічного розвитку України та Республіки Польща відіграє транскордонне співробітництво. Транскордонне співробітництво як інструмент підвищення конкурентоспроможності прикордонних територій та чинник прискорення інтеграційних процесів відіграє головну роль у підвищенні соціально-економічного становища обох країн. Стаття присвячена характеристиці українсько-польського соціально-економічного співробітництва на транскордонній основі. Визначено стан зовнішньоекономічних відносин, динаміка обсягу ВРП на одну особу та інвестиційного співробітництва України і Республіки Польща.

Abstract. Very important role in the formation of a strong and effective foreign economic relations, regional policy and sustainable socio-economic development of Ukraine and The Republic of Poland plays a transboundary cooperation. Transboundary cooperation as a tool for increasing the competitiveness of border areas and accelerate the integration process factor plays a major role in improving socio-economic situation of both countries. The article is devoted to the characteristic of Ukrainian-Polish socio-economic cooperationon trans-borders ground. The state of foreign economic relations, dynamics of the the volume of GRP per capita and investment cooperation of Ukraine and The Republic of Poland is fixed.

Ключові слова: транскордонне співробітництво, соціально-економічний розвиток, ВРП на одну особу, зовнішня торгівля, інвестиційне співробітництво.

Key words: transboundary cooperation, socio-economic development, GRP per capit, foreign trade, investment cooperation.

На сьогоднішній день, транскордонне співробітництво є одним із важливих стратегічних напрямів розвитку прикордонних регіонів, який створює додаткові можливості вирішення проблемних питань соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів та інтенсифікації інтеграційних процесів Україна – ЄС у регіональному вимірі.

У своїх дослідженнях Н.А. Мікула визначає «транскордонне співробітництво» як специфічну сферу зовнішньоекономічної, політичної, екологічної, культурно-освітньої та інших видів міжнародної діяльності, яка здійснюється на регіональному рівні, і яка, охоплюючи всі загальні їхні форми, відрізняється необхідністю та можливостями більш активного їх використання, а також низкою особливостей, а саме – наявністю кордону і необхідністю його облаштування, спільним використанням природних ресурсів і, відповідно, спільним вирішенням проблем екологічної безпеки, більш широким взаємним спілкуванням населення сусідніх держав та особистими зв'язками людей, значно вищим навантаженням на інфраструктуру (дороги, зв'язок, сферу обслуговування, придорожня інфраструктура) [3, с.16; 4].

В Україні транскордонне співробітництво як інструмент підвищення конкурентоспроможності прикордонних територій та чинник прискорення інтеграційних процесів відображено у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року та Державній програмі розвитку транскордонного співробітництва на 2016–2020 роки.

Правовою основою транскордонного співробітництва є Конституція України, міжнародні договори України, що регулюють відносини у цій сфері, Закон України «Про транскордонне співробітництво», який визначає мету, завдання, принципи й форми державної політики, права й обов'язки суб'єктів у сфері транскордонного співробітництва та його фінансове забезпечення. Така співпраця може здійснюватися шляхом укладення угод про транскордонне співробітництво в окремих сферах, в межах створеного єврорегіону, шляхом встановлення та розвитку взаємовигідних контактів між суб'єктами транскордонного співробітництва [14, с. 5].

Головним недоліком цього закону є те, що транскордонне співробітництво не визначено складовою регіональної політики України; Закон фактично консервує чинні сьогодні форми державної фінансової допомоги без визначення джерел і механізмів її отримання; містить суперечливі правові норми в частині регулювання участі місцевих органів влади у міжрегіональному й транскордонному співробітництві; не враховує зміну механізмів підтримки транскордонного співробітництва з боку ЄС, особливо нові інструменти сусідства й реформування відповідних програм (зокрема в межах ЄІСП).

Таким чином, Закон України «Про транскордонне співробітництво», не відповідає сучасним вимогам здійснення та проведення сучасних форм транскордонного співробітництва. Тому, його можна вважати застарілим, адже значна частина його положень лише описує існуючий порядок речей, а відтак, не впливає на перебіг процесів у сфері транскордонного співробітництва. Зокрема, у своїй статті Б. Косович наголошує, що застарілість закону стосується принципів державної політики у сфері транскордонного співробітництва, сфер і форм, у яких може здійснюватися транскордонне співробітництво, повноважень і функцій суб'єктів транскордонного співробітництва тощо [1].

Транскордонне співробітництво як інструмент підвищення конкурентоспроможності прикордонних територій та чинник прискорення інтеграційних процесів відображено в Угоді про асоціацію між Україною і ЄС (підписану 27. 06. 2014 р. у Брюсселі) [17], в якій у Частині V, Глава 27 «Транскордонне та регіональне співробітництво» присвячена питанням регулювання транскордонної взаємодії у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [2].

Між Україною та Республікою Польща станом на 09.11.2015 року підписано 411 нормативно-правових документів [12], з яких 129 чинних міжнародних договорів та угод про співпрацю між Україною та Польщею в різних галузях, сферах та напрямках [11].

Базовими документами українсько-польського співробітництва є Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польща про торгівлю та економічне співробітництво від 4 жовтня 1991 року [16] та Договір між Україною і Республікою Польща про добросусідство, дружні відносини і співробітництво, укладений 18 травня 1992 року [10].

Основним правовим документом, що регулює українсько-польську співпрацю між регіональними органами державної адміністрації і органами місцевого самоврядування та сприяє

економічному та суспільному прогресу регіонів обох країн, особливо прикордонних – це *Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про міжрегіональне співробітництво*, яка набула чинності 27 жовтня 1993 року [15].

За період з січня 2014 р. по листопад 2015 р. між Україною та Польщею було підписано 4 Угоди з питань освіти, відкриття міжнародного пункту пропуску та утворення спільних військових частин [12]. У рамках міжрегіонального співробітництва співпраця України з Республікою Польща є найрозвинутішою. Майже всі області України мають укладені угоди про міжрегіональне співробітництво з воєводствами Польщі. А всі 16 воєводств Польщі, в свою чергу, мають партнера в Україні на рівні області.

Взаємодія між органами влади в українсько-польському транскордонному регіоні відбувається на всіх рівнях, тому укладання двосторонніх угод про партнерство на рівні міст, районів і селищ з боку України та міст, повітів і гмін з боку Польщі на даний час має тенденцію до зростання. Станом на сьогодні кількість угод про міжрегіональне співробітництво, що підписано на регіональному та амісцевому рівнях між Україною та Республікою Польща, становить близько 450 [13]. Зокрема, лише на рівні Львівської області підписано понад 20 нормативно-правових документів з представництвами Підкарпатського та Люблінського воєводств.

Українсько-польський транскордонний регіон (ТКР) охоплює територію трьох прикордонних областей України (Волинська, Львівська та Закарпатська) та двох воєводств Республіки Польща (Люблінське та Підкарпатське). Загальна площа його території становить 97 678 км², де українська частина складає 54 720 км², а польська – 42 968 км². Він є густонаселеним регіоном – щільність населення становить 93,2 ос./ км². На його території проживає 9109,5 тис. осіб [5, с.35].

Одним з найпоказовіших показників, який комплексно відображає сучасний стан соціально-економічного розвитку ТКР між Україною та Республікою Польща є ВРП на 1 особу. Динаміка цього показника в українсько-польському ТКР наведена на рис. 1.1. Статистичні дані динаміки особливостей соціально-економічного розвитку українсько-польського транскордонного регіону за 2007–2015 роки наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Динаміка особливостей соціально-економічного розвитку українсько-польського транскордонного регіону за 2007–2015 роки.

Роки	Валовий регіональний продукт, млн. дол. США	Валовий регіональний продукт на особу, дол. США	Зовнішньоторговельний оборот (товари+послуги), млн.дол. США (з Республікою Польща)	Інвестиції в основний капітал, млн. дол. США	Інвестиції в основний капітал на особу, дол. США
1	2	3	4	5	6
<u>Прикордонні регіони України</u>					
Волинська область					
2007	1994	1923	142	568	549
2008	2426	2342	226	662	641
2009	1569	1514	136	310	300
2010	1817	1753	190	223	215
2011	2213	2132	191	323	312
2012	2504	2409	203	407	393
2014	2035	1953	255	285	274
2015	1451	1391	211	282	271
Львівська область					
2007	5542	2161	507	1641	645
2008	6743	2638	879	2049	807
2009	4616	1809	660	861	340
2010	5246	2060	810	1112	440
2011	6537	2571	914	1520	602
2012	7755	3052	1029	1398	554
2013	7926	3121	1161	826	487

2014	6133	2416	930	804	319
2015	4336	1710	682	613	243
Закарпатська область					
2007	2081	1674	91	523	422
2008	2506	2016	105	627	505
2009	1610	1294	67	246	198
2010	1927	1546	65	278	223
2011	2265	1814	82	383	307
2012	2679	2139	90	342	274
2013	2678	2133	134	223	264
2014	2029	1612	143	222	177
2015	1326	1053	107	173	138
Середнє значення показників у вищенаведених регіонах					
2007	10043*	2034	247	2732*	538
2008	11675	2332	355	3338	651
2009	7795	1539	396	1417	279
2010	8990	1786	441	1612	293
2011	11016	2172	509	2226	407
2012	12938	2533	443	2148	407
2013	13185	2578	333	1901	407
2014	10197	1994	247	1311	257
2015	7112	1053	403	1068	218
Україна, загалом					
2007	142719	3069	4808	37324	806
2008	179897	3889	6996	44228	960
2009	117246	2546	3581	19484	425
2010	136344	2972	4803	23811	521

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6
2011	163373	3574	6249	32614	716
2012	182615	4005	6461	36757	809
2013	190570	4189	6995	22517	740
2014	133466	3104	6057	18454	431
2015	91051	2125	4579	15454	293
Відхилення регіонального показника (його середнього значення на прикордонних територіях України) (Rd) від його середнього значення загалом по країні (Nd) $(100 - \frac{Rd \times 100}{Nd})$, %					
2007	7,0	33,7	5,1	7,3	33,2
2008	6,5	40,0	5,8	7,5	32,2
2009	6,6	39,5	8,0	7,3	34,3
2010	6,6	39,9	7,4	6,8	43,8
2011	6,7	39,2	6,3	6,8	43,2
2012	7,1	36,8	6,8	5,8	49,7
2013	6,9	38,5	7,3	8,4	45,0

2014	7,6	35,8	7,3	7,1	40,4
2015	7,8	50,4	7,3	6,9	26,6
<i>Прикордонні регіони Республіки Польща</i>					
Підкарпатське воєводство					
2007	16675	7951		2547	1214
2008	20990	10008		3285	1566
2009	17049	8024		2744	1307
2010	18461	8678		3418	1607
2011	20519	9643		4533	2130
2012	19358	9093		3866	1816
2013	20603	9678		3802	1786
2014	21381	10045		3608	1695
2015				2918	1372
Люблінське воєводство					
2007	17108	7887		2200	1014
2008	21481	9929		3179	1469
2009	17124	7831		2550	1181
2010	18754	8596		2754	1262
2011	20778	9554		3491	1605
2012	19777	9120		3031	1398
2013	20808	9631		3083	1427
2014	21293	9895		3338	1551
2015				2750	1283
<i>Середні значення показників у вищенаведених регіонах</i>					
2007	33783	7919		4746	1114
2008	42270	9969		6463	1518
2009	34173	7928		5295	1244
2010	37215	8637		6172	1435
2011	41297	9598		8024	1868
<i>Продовження таблиці 1.1</i>					
1	2	3	4	5	6
2012	39135	9106		6897	1607
2013	41410	9655		6884	1306
2014	42674	9970		6946	1623
2015				5668	1327
<i>Республіка Польща, загалом</i>					
2007	429990	11281		69461	1647
2008	532218	13963		90525	2149
2009	437894	11379		70283	1692
2010	480165	12466		72188	1783
2011	529329	13740		82212	2034
2012	501351	13011		73116	1774
2013	524317	13618		73150	1759
2014	545938	14186		79612	1897
2015				72106	1754

Відхилення регіонального показника (його середнього значення на прикордонних територіях України) (Rfd) від його середнього значення загалом по країні (Nfd) $(100 - \frac{Rfd \times 100}{Nfd})$, у %					
2007	7,9	29,8		6,8	32,4
2008	7,9	28,6		7,1	29,4
2009	7,8	30,3		7,5	26,5
2010	7,8	30,7		8,5	19,5
2011	7,8	30,1		9,8	8,2
2012	7,8	30,0		9,4	9,4
2013	7,9	29,1		9,4	25,8
2014	7,8	29,7		8,7	14,4
2015				7,9	24,3
Співвідношення показників розвитку українсько-польського ТКР (середнього значення показника по прикордонних територіях України (Rd) до середнього значення відповідного показника по прикордонних територіях Республіки Польща (Rfd), $(\frac{Rd \times 100}{Rfd})$					
2007	29,7	25,7		57,6	48,3
2008	27,6	23,4		51,6	42,9
2009	22,8	19,4		26,8	22,4
2010	24,2	20,7		26,1	20,4
2011	26,7	22,6		27,7	21,8
2012	33,1	27,8		31,1	25,3
2013	31,8	26,7		27,6	31,2
2014	23,9	20,0		18,9	15,8
2015				63,7	16,4

*Сумарне значення показника загалом по прикордонних територіях відповідної країни

З інфографіку чітко видно, що в українській та польській частинах ТКР до 2009 року присутня позитивна динаміка ВРП на особу, а у 2009 році спостерігається різкий спад цього показника, це можна пояснити наслідками світової економічної кризи, в наступні роки йде зростання ВРП на особу. Впродовж 2010–2013 років в українській частині ТКР спостерігалася тенденція до зростання обсягу ВРП на одну особу з 1786 до 2578 дол. США відповідно, а починаючи з 2014 року він починає зменшуватись на 22,7% і склав 1994 дол. США/особу, а в 2015 цей показник знизився до 1053 дол. США/особу або на 47,2% у порівнянні з 2014 роком. Така ситуація спостерігалась загалом у всіх трьох областях країни, які входять до складу українсько-польського ТКР. У той же час загалом у країні значення цього показника у 2015 порівняно з 2014 роком знизилось на 31,6% і становило 2125 дол. США/особу відповідно.

Рис. 1.1. Динаміка ВРП на одну особу в українсько-польському транскордонному регіоні за 2007–2015 роки, у дол. США.

Джерело: розроблено авторами на основі [6,9]

А середнє значення обсягу ВРП на особу по країні в цілому у 2007–2015 роках знизилось на 30,6%. Відхилення середнього значення ВРП на одну особу на прикордонних територіях української частини транскордонного регіону від його середнього значення загалом по країні стрімко зросло у 2007 році становило 33,7%, а в 2015 році – 50,4% [табл. 1.1].

Після світової економічної кризи висхідна тенденція щодо зростання обсягу ВРП на особу у 2010–2014 роках спостерігалася як у прикордонних воєводствах Республіки Польщі (Підкарпатське та Люблінське воєводство) з 8637 до 9970 дол. США/особу відповідно, так і на загальнодержавному рівні. Середнє значення цього показника за досліджуваний період у польській частині ТКР зросло на 20,6% відповідно. А по країні в цілому цей показник зріс на 20,5%. Відхилення середнього значення обсягу ВРП на особу на прикордонних територіях польської частини ТКР від його середнього значення по країні з кожним роком зменшується і станом на 2014 рік склало 29,7%.

Співвідношення показників ВРП на особу у прикордонних регіонах України та Республіки Польщі становило 25,7% у 2007 році, а в 2014 – вже 20%, але за період 2009–2013 роки це співвідношення зросло з 19,4 аж до 26,7% відповідно [табл. 1.1].

Одним із важливих показників, який висвітлює зовнішньоекономічні відносини є співпраця в торговельно-економічній сфері. На сьогодні, Республіка Польща є найбільшим торговельним партнером України серед країн Центрально-Східної Європи, за результатами 2013–2015 років займає четверте місце серед країн світу. На рис. 1.2 проаналізовано зовнішньоторговельний оборот (товари+послуги) України з Республікою Польща за 2007–2015 роки, у млн. дол. США. Динаміка зовнішньоторговельного обороту (товарів і послуг) в цілому є позитивною за останні дев'ять років. За багаторічні зовнішньоекономічні відносини, найвищий рівень зовнішньоторговельного обороту (товарів і послуг) України з Республікою Польща був у 2008 та 2013 роках 6996 та 6995 млн. дол. США відповідно. Ці два піки в зовнішній торгівлі можна пояснити двома причинами: 1) у 2008 році один з найвищих показників пояснюється покращенням соціально-економічного станова нашої країни, також цей рік останній, перед світовою економічною кризою; 2) 2013 рік можна пояснити спільним проведенням чемпіонату Європи з футболу «Євро-2012», який значно покращив зовнішньоторговельні зв'язки та інтегрував економіку нашої держави.

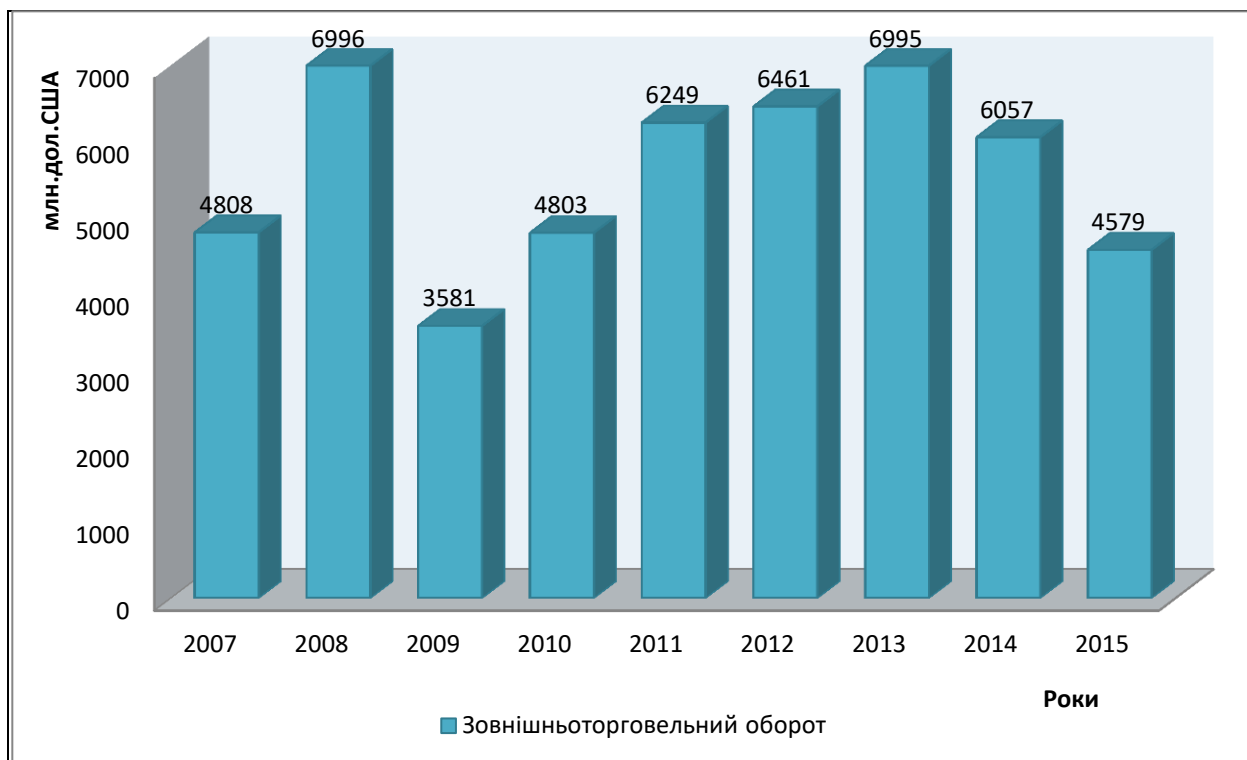

Рис. 1.2. Динаміка зовнішньоторговельного обороту (товари+послуги) України з Республікою Польща за 2007–2015 роки, у млн. дол. США.

Джерело: розроблено авторами на основі [9]

На жаль, з 2014 року відбувається спад зовнішньоторговельного обороту. За 2015 рік обсяги зовнішньої торгівлі товарами і послугами України з Республікою Польща склали 4579 млн. дол. США та у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року зменшилися на 24,4%, що зумовлено складною політичною ситуацією в Україні та виключенням з обрахунку тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та зони проведення АТО.

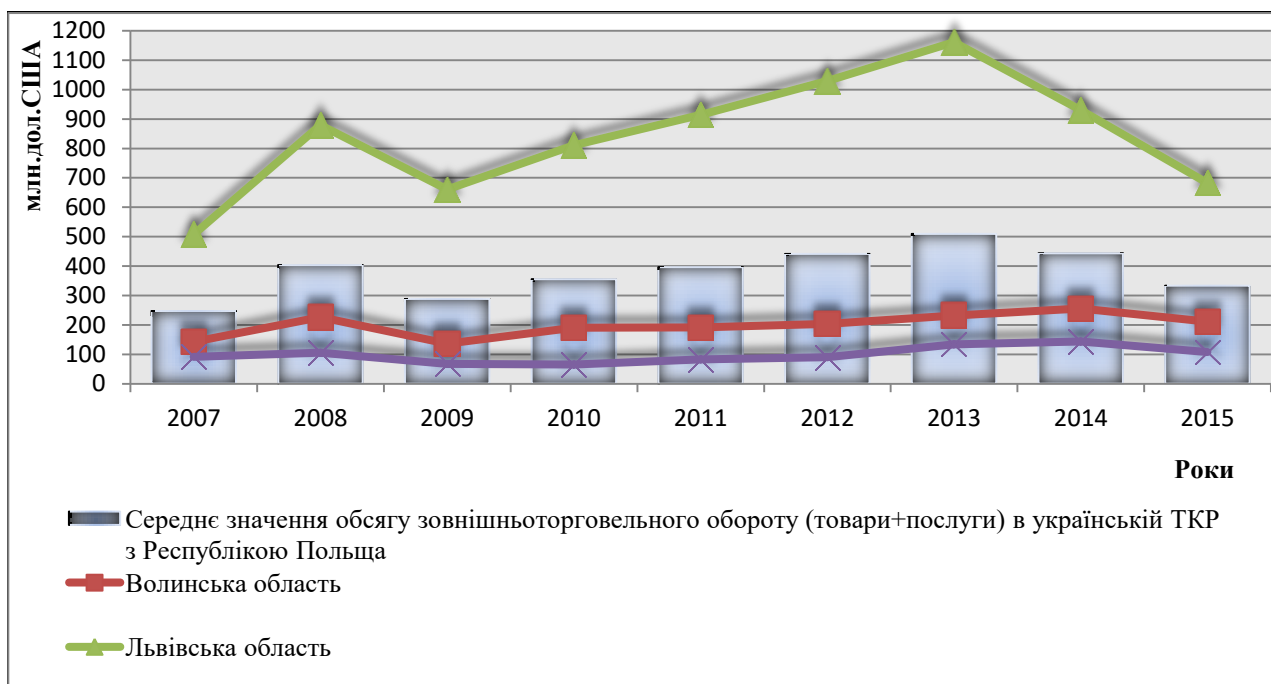

Рис. 1.3. Динаміка зовнішньоторговельного обороту (товари+послуги) в українській частині транскордонного регіону з Республікою Польща за 2007-2015 роки, у млн. дол. США.

Джерело: розроблено авторами на основі [9]

Що ж стосується транскордонного регіону з української сторони, то обсяг зовнішньоторговельного обороту (товари+послуги) з Республікою Польща, який представлений на рис. 1.3, станом на 2015 рік склав 333 млн. дол. США, що на 21,3% менше ніж у 2014 році. Але після світової економічної кризи з 2009 до 2014 року середнє значення обсягу цього показника зросло з 288 до 443 млн. дол. США, або на 35,1% відповідно. Відхилення середнього значення обсягу зовнішньоторговельного обороту (товари+послуги) на прикордонних територіях української частини ТКР від його середнього значення по країні з кожним роком збільшується і станом на 2015 рік склало 7,3%, а у 2007 році це відхилення складало 5,1% [табл. 1.1].

Треба відмітити, що Львівська область має найбільший обсяг цього показника за весь досліджуваний період та в кілька разів перевищує його середнє значення по всьому транскордонному регіону.

Спад інвестиційної активності призвів до падіння рівня інвестицій з розрахунку на одного мешканця (рис. 1.4). У 2015 році підприємства українського прикордоння освоїли 218 дол. США з розрахунку на одного мешканця, що на 39 дол. США/особу менше ніж у 2014 або на 15,2%. Починаючи з 2013 року капітальні інвестиції на одну особу починають різко зменшуватись аж на 189 дол. США/особу або на 46,4% у порівнянні з 2015 роком. Відхилення середнього значення капітальних інвестицій на одну особу на прикордонних територіях української частини транскордонного регіону від його середнього значення загалом по країні знизилось у 2015 році до 25,6% порівняно з 33,2% у 2007 році, але до 2014 році це відхилення було набагато вищим і становило аж 40,4% у 2014 році відповідно.

Рис. 1.4. Динаміка капітальних інвестицій на особу в українсько-польському транскордонному регіоні за 2007–2015 роки, у дол. США.

Джерело: розроблено авторами на основі [6,9]

На кожного мешканця польської частини досліджуваного ТКР у 2015 році припало в середньому 1327 дол. США/особу інвестицій, що на 26,9% менше, ніж в середньому по Польщі. З інфографіку видно, що рівень капітальних інвестицій в польській частині ТКР в декілька разів вищий ніж в українській частині. Відхилення середнього значення капітальних інвестицій на одну особу на прикордонних територіях польської частини транскордонного регіону від його середнього значення загалом по країні у 2007 році становило 32,4%, а в 2015 році – 24,3%. Співвідношення показників капітальних інвестицій на особу у прикордонних регіонах України та Республіки Польщі становило 48,3% у 2007 році, а в 2015 році – вже 16,4%, але за період 2009–2013 рр. це співвідношення зросло з 22,4 аж до 31,2% відповідно [додаток 4, табл. 4.1].

Детально проаналізувавши динаміку сучасного соціально-економічного стану української та польської частини транскордонного регіону можна зробити такі висновки:

1. Республіка Польща має вищий рівень соціально-економічного розвитку порівняно з Україною, але завдяки посиленню торговельно-економічним зв'язкам, показники рівня ВРП та ВРП на особу за досліджуваний період в українській та польській частині ТКР мають позитивну динаміку цього показника (окрім останніх двох років в українському ТКР, за рахунок не стабільної політичної ситуації в Україні);

2. Обсяги зовнішньоторговельного обороту (товари+послуги) в цілому мають також позитивну динаміку не враховуючи останні два роки. Це свідчить про зміцнення та покращення торговельно-економічних зв'язків не тільки з польським ТКР, а й з Республікою Польщею загалом.

3. Спад інвестиційної активності призвів до падіння рівня інвестицій в розрахунку на одного мешканця за 2007–2015 роки. Але, якщо порівнювати сучасний стан розвитку обсягів капітальних інвестицій на особу, то в польській частині ТКР він є в 2,5 рази вищим, ніж в українській його частині.

За даними Генерального Консульства Республіки Польща в Луцьку між 10 повітами Люблінського воєводства та 9 районами Волинської області підписано партнерські угоди. Містами – партнерами стали 4 міста Волинської області та 6 міст Люблінського воєводства [7].

Щодо Львівської області, то всі прикордонні райони мають підписані Угоди про партнерство з суміжними повітами Підкарпатського та Люблінського воєводств. Нажаль, відсутність інформації на офіційних сторінках Львівської ОДА та Львівської обласної ради про перелік укладених угод між районними державними адміністраціями чи районними радами області з регіональними органами влади Підкарпатського та Люблінського воєводств і її відсутність на їх офіційних інтернет-сторінках не дозволяє ознайомитися з цими документами та дати їм оцінку.

Співпраця представників влади районів Закарпатської області з повітовою владою Підкарпатського воєводства представлена лише Виноградівською міською радою, Перечинською районною радою та деякими сільськими радами Перечинського району [8]. На даний час готується Програма співпраці на 2015–2016 роки між Закарпатською областю та Підкарпатським воєводством.

Висновки. Ефективний розвиток транскордонного співробітництва та зміцнення партнерства між Україною та Республікою Польща передбачає розширення та вдосконалення існуючої нормативно-правової бази. Необхідно активно вести роботу щодо підготовки двосторонніх документів у всіх сферах та галузях регіонів та держави в цілому. Особливу увагу необхідно зосередити на торговельно-економічному та енергетичному співробітництві, розвитку прикордонної та транскордонної співпраці, пошуку спільних інтересів у сферах логістики та транспорту, вирішенні екологічних проблем, поглибленні відносин у сферах культурно-гуманітарної та молодіжної політик.

References

1. В. Kosovych. Traskordonne spivrobitnytstvo Ukrainy i Polshi yak rushiy ekonomichnyh vidnosyn / Studia z Zakresu Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Tom 9. – Bydgoszcz, 2016. – s. 305-316.
2. Dergavna strategia regionalnogo rozvytku na period do 2020 roku / Zatverdzeno postanovou Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 6 serpnia 2014 r. № 385. – Kyiv, 2014. – 213 p.
3. Mikula N.A. Mizterytorialne ta traskordonne spivrobitnytstvo: monografia / N.A. Mikula. – Lviv: IRD NAN Ukrainy, 2004. – 395 p.
4. Mikula N. Specific features of organization of new cross-border cooperation forms / N. Mikula, Y. Matvyeyev, I. Tymchko; Problemy wspolczesnej Europy ujecie interdyscyplinarne. – Jaroslaw, 2014. – P. 31-38.
5. Rozvytok traskordonnogo spivrobitnytstva: naykovo-analituchna dopovid / NAN Ukrainy. DU “Instytut regionalnyh doslidzen imeni M.I. Dolishniogo NAN Ukrainy”; nauk.red. V.S. Kravciv. – Lviv, 2016. – 125 p.
6. Główny urząd statystyczny w Polsce. – [zasób elektroniczny] – Rešim dostup : <http://stat.gov.pl/>
7. Generalne konsulstvo Respubliki Polshi v Lucku. Oficiyniy sayt. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: http://www.luck.msz.gov.pl/uk/c/MOBILE/wspolpraca_dwustronna/luck_ua_k_107/.
8. Dani vziato z oficiynyh internet–storinik Vynogradivskoi miskoi ta Perechynskoi rayonnoi rady. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: <http://rajrada.sevlush.net/>; <http://www.perechyn-rada.gov.ua/>
9. Dergavna sluzba statystyky Ukrainy. – Regim dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Dogovir miz Ukrainoyu ta Respublikoyu Polsha pro dobrosusidstvo, druzni vidnosyny i spivrobitnytstvo. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/616_172
11. Dogovirno-pravova baza miz Ukrainoyu ta Polsheyu. Oficiyniy sayt posolstva Ukrainy v Respublici Polsha. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: <http://poland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-pl/legal-acts>

12. Za danymy poshukovoi systemy ofitsiynogo saytu Varhovnoi Rady Ukrainy. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main>
13. Mizregionalne spivrobitnytstvo miz Ukrainoyu ta Polsheyu. Ofitsiyniy sayt posolstva Ukrainy v Respublitsi Polsha. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: <http://poland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-pl/regions>.
14. Pro traskordonne spivrobitnytstvo: Zakon Ukrainy vid 24. 06. 2004 p. № 1861 – IV / Vidimosti Verhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 2004, N 45, p. 499. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-15> p.5
15. Ugoda miz Uriadom Ukrainy ta Uriadom Respubliki Polsha pro mizregionalne spivrobitnytstvo. Ofitsiyniy sayt Verhovnoi Rady Ukrainy. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_171
16. Ugoda miz Uriadom Ukrainy ta Uriadom Respubliki Polsha pro torgivliu ta ekonomichne spivrobitnytstvo. Ofitsiyniy sayt Verhovnoi Rady Ukrainy. [elektronniy resurs]. – Regim dostupu: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/616_019
17. Ugoda pro asociaciu miz Ukraioyu, z odnei stiriny, ta Evripeyskym Soiuzom, Evripeyskym spivtovarystvom z atomnoi energii I ihnimi derzavamy-chlenamy, z inshoi storony / Ugoda, Spysok, Miznatodnyy document vid 27. 06. 2014, 190 p. – Regim dostupu: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page

References

1. Б. Косович. Транскордонне співробітництво України і Польщі як рушій економічних відносин / Studia z Zakresu Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Tom 9. – Bydgoszcz, 2016. – s. 305-316.
2. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385. – Київ, 2014. – 213 с.
3. Мікула Н.А. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія / Н.А. Мікула. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
4. Mikula N. Specific features of organization of new cross-border cooperation forms / N. Mikula, Y. Matvuyev, I. Tymchko; Problemy wspolczesnej Europy ujecie interdyscyplinarne. – Jaroslaw, 2014. – P. 31-38.
5. Розвиток транскордонного співробітництва: науково-аналітична доповідь / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. редактор В.С. Кравців. – Львів, 2016. – 125 с.
6. Główny urząd statystyczny w Polsce. – [zasób elektroniczny] – Rešim dostep : <http://stat.gov.pl/>
7. Генеральне Консульство Республіки Польща в Луцьку. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.luck.msz.gov.pl/uk/c/MOBILE/wspolpraca_dwustronna/luck_ua_k_107/.
8. Дані взято з офіційних інтернет-сторінок Виноградівської міської ради та Перечинської районної ради. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rajrada.sevlush.net/>; <http://www.perechyn-rada.gov.ua/>
9. Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Договір між Україною і Республікою Польща про добросусідство, дружні відносини і співробітництво. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/616_172
11. Договірно-правова база між Україною та Польщею. Офіційний сайт Посольства України в Республіці Польща. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-pl/legal-acts>
12. За даними пошукової системи офіційного сайту Верховної ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main>
13. Міжрегіональне співробітництво між Україною та Польщею. Офіційний сайт Посольства України в Республіці Польща. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-pl/regions>.
14. Про транскордонне співробітництво: Закон України від 24. 06. 2004 р. № 1861 – IV / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 45, ст. 499. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-15> с.5
15. Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про міжрегіональне співробітництво. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_171
16. Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польщі про торгівлю та економічне співробітництво. Офіційний сайт Верховної ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/616_019

17. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони / Угода, Список, Міжнародний документ від 27. 06. 2014, 190 ст. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page